

Hevesi Járásbíróság kamarai jogtanácsos által képviselt CESSIO Zrt.
(1027 Budapest, Tölgyfa u. 28. V. em.) felperesnek – Dr. Gönczi László (1027 Budapest,
Margit krt. 54. szám) ügyvéd által képviselt
) alperes ellen 1.296.263 Ft. és jár. iránti perében meghozta az alábbi

Í T É L E T E T:

A bíróság felperes keresetét **elutasítja**.

**Kötelezi felperest, hogy fizessen meg alperesnek - 15 napon belül - 119.000.- (azaz
Egyszáztizenkilencezer) Ft perköltséget.**

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül lehet fellebbezéssel élni, melyet az
Egri Törvényszékhez címezve, de jelen bíróságon lehet elektronikus úton vagy a nem
elektronikusan kapcsolatot tartó fellebbező fél esetén papír alapon 3 példányban benyújtani.
Ugyanezen idő alatt a fellebbezési jogról le is lehet mondani.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha

- a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri,
- a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy
- tárgyaláson fogatosítható bizonyítást kell lefolytatni.

A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell
előterjesztenie. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított tizenöt napon
belül tárgyalás tartását kérheti; erre a fellebbezés kézbesítésekor figyelmeztetni kell.

A felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartani, ha

- az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 379. és Pp. 380. §-ban meghatározott okból kell hatályon
kívül helyezni,
- a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték
vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik,
- a fellebbezés csak a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével, illetve az
előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos,
- a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

- [1] A bíróság a tényállást a peres felek képviselőinek előadása, az alperes személyes
meghallgatása, tanú vallomása és a csatolt iratok alapján
állapította meg.
- [2] Az alperes 2008. augusztusban saját gépjárművének beszámítása mellett

Hevesi Járásbíróság
2.P.20.015/2020/24. szám

kívánt autót vásárolni. Ennek során először Hatvanban a Kft. autókereskedésnél érdeklődött, ahol kiválasztott egy frsz-ú gépjárművet. Az autókereskedő alacsony összegben számította volna be alperes saját gépjárművét, így alperes másik autókereskedőt is megkeresett. A Jászberény, szám alatt lévő Kft.-nél dolgozó tárgyalta, aki magasabb összeget ígért az alperes használt gépkocsija beszámításáért és Hatvanból lehozatta az alperes által kiválasztott gépjárművet.

- [3] Alperes a beszámítás után fennmaradó vételárat hitelből kívánta kifizetni. A Kft. ügyintézője töltötte ki az ehhez szükséges Hitelkérelem nyomtatványt 2008. 08. 05-i keltezéssel. A hitelszerződés – szerződés száma 5 – még aznap 2008. 08. 05-i keltezéssel létrejött a Budapest Autófinanszírozási Zrt. hitelező és jelen per alperese között. A hitelező helyett és nevében eljárva a Kft. tulajdonosa írta alá és pecsételte le a szerződést, alperes adósként, a Kft. alkalmazottai és tanúként írták alá.
- [4] A 2008. 08. 05-én kelt BCM számú hitelszerződés a következőket tartalmazta: A Budapest Autófinanszírozási Zrt. hitelt nyújt az alperes, mint adós részére a forgalmi rendszámú gépjármű vásárlásához. A gépjármű bruttó vételára: 3.550.000.-Ft, ebből az önrész összege: 1.900.000.-Ft, a hitel összege 1.650.000.-Ft. A szerződésben szállítóként Kft. (szám) szerepelt. A hitel futamideje 60 hónap.
- [5] 6./ pont. A kamatozás módja, az ügyleti kamatláb: A szerződés változó kamatozású, CHF alapú, fix futamidejű. Az éves induló ügyleti kamatláb: 14,46%, az ügyleti kamatláb változásának eseteit és módját a mellékelt Üzletszabályzat tartalmazza. Jelen szerződés tekintetében BB Nyrt. bázis árfolyama a BB Nyrt. számlakonverziós vételi árfolyam, a BB Nyrt. aktuális árfolyama a BB Nyrt. számlakonverziós eladási árfolyam.
- [6] 7./ pont. A hitel visszafizetése: Az adós a hitel visszafizetését 60 havi törlesztő részlet megfizetésével teljesíti. Szerepelt, hogy a havonta esedékes törlesztő részletek induló összege 1-től 11-ig 29.138.-Ft, a 12. havi 300.000.-Ft, a 13-15 havi 29.138.-Ft, a 36. havi 300.000.-Ft, a 37-től - 60-ig havi 29.138.-Ft.
- [7] A 7./ pont a havi törlesztő részletek felsorolása után tartalmazta a következő szöveget:
Deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztő részletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nem csak az esedékes törlesztő részletek növekedését eredményezheti, de a teljes, hátralévő tőketartozást is növeli. Hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyam-különbözet egy összegben esedékessé válik. Az adós kijelenti, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának és vállalja ennek következményeit.
- [8] A szerződés 8./ pont egyéb költségek között tartalmazta: módosítási díj, rendkívüli zárlati díj, egyéb díjak, költségek, árfolyam különbözet. Az Üzletszabályzat 17.3. pontja szerint az Üzletszabályzatban foglaltak szerint.
9./pont: A teljes hiteldíj mutató induló mértéke 17,09%. A THM megváltozásának feltételeit az Üzletszabályzat rögzíti. A számításánál figyelembe vett árfolyam érvényességének napja: 2008. 08. 03. A THM meghatározása az aktuális feltételek, ill. a hatályos jogszabályok figyelembevételével történt és a feltételek változása esetén a mértéke módosulhat. A THM

mutató értéke nem tükrözi a hitel árfolyamkockázatát és a hitelkamat kockázatát.

- [9] 10./ Biztosítékok: Az adós jelen szerződés aláírásával vételi jogot enged a hitelezőnek a gépjármű vonatkozásában. Vételi jog tartalmára és gyakorlásának feltételeire vonatkozóan az Üzletszabályzat rendelkezései az irányadók.
11./ Biztosítékok: Az adós gépjárműre felelősségbiztosítási szerződést köt az Üzletszabályzat szerint. A hitelező az adós írásbeli igénye alapján eltekint a CASCO biztosítás megkötésétől.
- [10] 12./ Az Üzletszabályzat: A jelen szerződésben és annak mellékleteiben nem szabályozott feltételekben a hitelező Üzletszabályzata az irányadó. Az adós jelen szerződés aláírásával kijelenti, hogy az Üzletszabályzatot átvette, megismerte és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el.
- [11] Az alperes 2008. 08. 08-án Jászberényben a gépjármű átadás-átvételi jegyzőkönyv szerint átvette a frsz-ú gépjárművet.
Budapest Autó Zrt. 2008.08.12.-én utalta át a Kft. számlájára az 1.650.000.-Ft hitel összegét. Az alperes elmaradás nélkül fizette a hitelszerződésben felsorolt törlesztő részleteket, beleértve a 12 havi 300.000.- és a 36 havi 300.000.-Ft törlesztést is.
- [12] A felperes 2013. július 12-i törlesztő részlet megfizetése iránt küldött fizetési értesítőben aktuális árfolyamot, 240,038 CHF/HUF összegben tüntette fel és ezen szerepelt első alkalommal a bázis árfolyam konkrét összegben, 143,79 CHF/HUF. Ebben 33.490.-Ft havi törlesztő részleten felül 22.496.-Ft árfolyamkülönbség megfizetését is kérte, így 2013. 08. 12-ig fizetendő díj összege 58.854.-Ft. Ezen szerződés lejáratáig 2014. 08. 12. napja szerepelt, mivel felajánlotta az alperesnek, hogy 1 évig havi 30.000.-Ft-ban fixálja a fizetési kötelezettséget és ezzel meghosszabbodik a hitel futamideje. Eszerint az utolsó díj összege 2014. 08. 12-én 60.800.-Ft, az utolsó aktuális árfolyamon számolva. Emellett kérte, hogy a felmondás elkerülése érdekében egyenlítsse ki a 2013. 06. 12-én esedékes 32.663.-Ft törlesztés, 330.-Ft készpénz átutalási megbízás költséget, 22.413.-Ft árfolyamkülönbséget, továbbá 2013. 07. 12-én esedékes 58.854.-Ft-ot.
- [13] 2013. 08. 15-én kelt levelében a Budapest Autófinanszírozási Zrt. hitelező felmondta az alperessel kötött szerződést azonnali hatállyal. A felmondást 2013. 08. 21-én az alperes fia vette át. A felmondásban közölt tartozás: 2013. 06. 12-i törlesztő díj 33.146.-Ft, 2013. 07. 12-i törlesztő díj 33.745.-Ft, 2013. 08. 12-i törlesztő díj 36.280.-Ft, 2013. 08. 15-i tőketartozás 675.531.-Ft, tőketartozás kamata 814.-Ft, a tőketartozás aktuális árfolyamkülönbsége 480.375.-Ft, 2013. 05. 12-i árfolyamkülönbség 22.744.-Ft, 2013. 06. 12-i díj árfolyamkülönbsége 23.514.-Ft, 2013. 07. 12-i díj árfolyamkülönbsége 22.496.-Ft, 2013. 08. 12-i díj árfolyamkülönbsége 25.814.-Ft, valamint a felszólítási költségek és késedelmi kamattal együtt összes követelése 1.355.963.-Ft. Felszólította alperest, hogy 2013. 08. 25-ig egy összegben fizesse be tartozását. Felhívta figyelmét arra, hogy a tartozás tényleges kiegyenlítéséig az Üzletszabályzat szerinti késedelemi kamatot számolja fel.
- [14] 2013. 10. 07-én kelt levelében ismét felszólította az alperest, hogy a felmondásban közölt fizetési kötelezettségének tegyen eleget. A késedelmi kamattal összesen 1.374.672.-Ft megfizetését kérte 2013. 10. 21-ig. A késedelmi kamat mértékét 7,20%-ban számította. A felszólító levelet az alperes 2013. 10. 11-én átvette. 2015. 03. 16-án kelt levelében értesítette az alperest a hitelező, hogy eleget tett a törvényi elszámolási kötelezettségének és ennek alapján 2015. 02. 01. fordulónapig megállapított, tisztességtelenül felszámított összeg 165.287.-HUF, amit elszámolt a fogyasztói kölcsönszerződésből eredő tartozására. Az

Hevesi Járásbíróság
2.P.20.015/2020/24. szám

elszámolt összegek alapján a módosult tőketartozása: az elszámolás előtt nyilvántartás devizanemében 1.461.550.-HUF, tartozásra elszámolt összeg: 165.287.-HUF, az elszámolás forduló napját követően a nyilvántartás devizanemében 1.296.263.-HUF. Az elszámolás során figyelembe vett szerződés megszűnésének időpontjában alkalmazott kamat mértéke 14,46%. Ehhez mellékelte a hiteltörténeti kimutatást és az „újraszámítás részletes levezetése” mellékletet.

Az alperes az elszámoló levelet 2015. 04. 20-án átvette, ellene jogorvoslással nem élt, így az felülvizsgáltként minősül.

- [15] A Budapest Autófinanszírozási Zrt. 2016. 01. 02. napjával beolvadt az anyavállalatába, a Budapest Bank Zrt-be.
- [16] 2016. 08. 16-án kelt levélben a Budapest Autófinanszírozási Zrt. felszólította alperest, hogy 2016. 09. 02-ig 1.353.512.-Ft-ot fizessen meg számlájára. Tájékoztatta, hogy késedelmi kamat jelenlegi mértéke 1,80%. A felszólítást az alperes 2016. 08. 26-án vette át.
- [17] 2017. 07. 04-én kelt újabb felszólító levelet a Budapest Bank Zrt. írta alperesnek, melyben kamatokkal együtt összesen 1.373.839.-Ft megfizetésére szólította fel 2017. 07. 17-ig. Tájékoztatta, hogy a késedelmi kamat jelenlegi mértéke: 1,80%. A felszólítást az alperes 2017. 07. 10-én vette át.
- [18] A Budapest Bank Zrt. 2019. 08. 08-án kelt levélben tájékoztatta az alperest, hogy a szerződésszámon nyilvántartott kölcsönszerződéssel szemben fennálló valamennyi esedékes lejárt követelését 1.296.263.-Ft-ot, valamint annak járulékait és az ezután esedékessé vált jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot a CESSIO Követeléskezelő Zrt-re engedményezte. A tulajdonjog átszállásának időpontja: 2019. 08. 08. Hivatkozott arra, hogy az értesítés kézhezvételét követően a jogosult alanyváltozására tekintettel az engedményes felé teljesítse a fenti szerződésből eredő fizetési kötelezettségét, mivel a követelés érvényesítésére a továbbiakban ennek a cégnek van jogosultsága. Az értesítést az alperes 2019. 08. 23-án átvette.
- [19] Az alperes nem teljesített, emiatt a felperes közjegyzőhöz fordult. A felperes kérésére 2019. 12. 18-án bocsátott ki közjegyző szám alatt fizetési meghagyást az alperessel szemben, mely az alperes ellentmondása folytán perré alakult át.
- [20] A felperes, keresetében az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 523. § (1) bek. alapján kölcsönszerződés jogcímén kérte kötelezni az alábbi összegek megfizetésére: 1.296.263.-Ft tőke és ezen összeg után az engedményezés napját követően, 2019. 08. 08. napjától a kifizetés napjáig járó szerződéses kamat (14,46%) és a mindenkor járó jegybanki alapkamat kétszeresének összegével megegyező mértékű késedelmi kamat, továbbá 125.648.-Ft lejárt késedelmi kamat és perköltség összege.
- [21] Alperes érvénytelenségi kifogást terjesztett elő és erre hivatkozva kérte a kereset teljes elutasítását. A kereset összecsúszását nem vitatta.
- [22] Előadta, hogy a szerződés fogyasztói kölcsönnek minősül és annak egyedi része tisztességtelen feltételeket tartalmaz, melyek a régi Ptk. és a Hpt. szabályaiba ütköznek. Az egyedi kölcsönszerződés tisztességtelen, ebből következően részlegesen vagy teljesen

érvénytelen, mert a felperes jogelődje az árfolyamkockázat korlátlan voltáról nem adott megfelelő tájékoztatást, annak mértéke felől azt közvetítette az alperes felé, hogy az korlátozott. A szerződést az autókereskedőn keresztül kötötte, aki nem banki szakember nem is várható el tőle a bank-és pénzügyi szabályok teljeskörű ismerete. A felperesi jogelőd egyetlen dolgozójával sem találkozott, akik szakszerű felvilágosítást adhattak volna, így abban a hiszemben írta alá az egyedi szerződést, hogy a kockázat korlátozott. Hivatkozott arra, hogy felperes a Hpt. 203. §-ban előírt tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget. A bank által előre megszövegezett ún. blankettaszerződést használtak a szerződéskötéshez, így a felek szerződése a Ptk. 209/C. § alapján általános szerződési feltételnek minősült, melynek egyedi megtárgyalására nem került sor. Álláspontja szerint a szerződés 7. pontja tisztességtelen feltételt tartalmaz. Az általános ismeretektől eltérően azt az eltérő közlést tartalmazza: a tőketartozás nőhet forint romlása esetén. Az egész konstrukcióban ez az új és szokatlan, minden eddigitől eltérő elem, melyet nem elég egy blanketta szerződésbe belefoglalni, ezzel kapcsolatban külön figyelemfelhívó tájékoztatást kellett volna részére adni. Álláspontja szerint az egyedi szerződésben az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos 7. pontban írott rendelkezés tisztességtelen, mert ennek az egyoldalúan megfogalmazott kikötésnek a valós gazdasági hatásait előtte nem tárták fel kellőképpen, másrészt ez a rendelkezés nem a kockázatviselés feltárása, hanem egyszerű kockázattelepítés. Az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó - mint a szerződés lényeges tartalmát jelentő - szabályok a szerződéses gyakorlattól és a kölcsönszerződés általános szabályaitól lényegesen eltérő szabályok, így csak akkor válhatnak a felek jogviszonyának részévé, ha erre az adós figyelmét külön felhívták és az adós kifejezetten elfogadta. (Ptk.205/B. § (2) bek. A felhívás magába kell, hogy foglalja azt is a Hpt. 203. § (1) bekezdése és a rPtk.277. §-a alapján, hogy az adós részére el is magyarázták, azt vele át is tárgyalták. Konkrét példával kellett volna szemléltetni adós számára, hogy milyen mértékű törlesztőrészletváltozást eredményezhet egy adott mértékű forintromlás. Egy ilyen konkrét átlátható feltárás azonban elriasztotta volna a szerződéskötéstől alperest. Ezeket az információkat a hitelező elhallgatta, az átlagosan tájékozott és körültekintő fogyasztó a piaci mechanizmusok működésének felismerésére nem képes. A szerződés 7. pontjában foglalt tájékoztatás utalásai alapján nem lehetett tisztában az árfolyamkockázat mibenlétével, annak működési mechanizmusával. Minden egyéb tájékoztatást az üzletszabályzat elszórt rendelkezései tartalmaztak. Előadta, hogy az Üzletszabályzatból nem kapott példányt, így annak tartalmát a szerződéskötéskor nem ismerte. A megfelelő tájékoztatás hiánya folytán az árfolyamkockázatot áthárító szerződéses feltételek nem világosak, nem érthetőek és ebből az okból ezek a szerződéses feltételek tisztességtelenek. Mivel a deviza alapú szolgáltatásra vonatkozó szerződéses kikötés a szerződés fő tárgya, így az egész szerződés semmis a Ptk. 209. § (1) és (4) bekezdés, 209/A. § (2) bekezdésbe ütközés folytán.

- [23] Felperes az érvénytelenségi kifogást elutasítani kérte. Hivatkozott arra, hogy a szerződés szövegében és a hozzá tartozó Üzletszabályzat alapján megfelelő tájékoztatást kapott az alperes a szerződés előtt és elismerte a szerződés szövegében, hogy az üzletszabályzatot átvette, annak rendelkezéseit megismerte. A rPtk.205/B. § (1) bekezdés szerint az általános szerződési feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje és azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta. Kiemelte, hogy az alperesi hivatkozással szemben a hitelezőnek nem az Üzletszabályzat átadása a kötelezettsége, hanem lehetővé kell tennie, hogy azt az alperes megismerje a szerződéskötés előtt. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság GK.37. számú Állásfoglalására, mely szerint az Általános Szerződési Feltétel akkor minősül megismerhetőnek, ha a feltétel alkalmazója a feltételeket rendelkezésre bocsátja, vagy a

közzétett feltételek megjelenési helyét megjelöli, az elfogadás pedig pusztán ráutaló magatartással is megvalósulhat. Az alperes a perben nem hivatkozott arra, hogy el volt zárva az Üzletszabályzat megismerésétől, melyet egyébként a hitelezőnek a régi Hpt. 203. § (1) bek. alapján kötelezettsége volt az ügyfél fogadására nyitva álló helyiségben elérhetővé tenni. A szerződés 7. pontja és az Üzletszabályzat rendelkezései elegendő tájékoztatást adtak. Az ÜSz. 18.3.2. meghatározta az árfolyamkülönbözet elszámolásának képletét, illetve elszámolását. A kölcsönszerződés egyedi részében és az ÜSZ 18.3.4. pontjában foglaltnál részletesebb tájékoztatás adása nem volt megkövetelhető a felperestől. A tájékoztatásnak nem kellett külön íven megtörténnie, a Hpt. egyébként sem fűzi a semmisség jogkövetkezményét a tájékoztatás elmaradásához. Az EuB C-51/17. számú ítélete sem fogalmazott meg olyan többletkövetelményt, hogy a hitelezőnek a tájékoztatás során bármilyen adatot vagy számítást közölni kellene a fogyasztóval. Az alperesi tájékoztatás megfelelt a 6/2013.PJE határozatban foglalt azon követelménynek, mely szerint a tájékoztatásnak ki kell terjedni az árfolyamváltozás lehetőségére és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletekre, a tájékoztatásnak nem kellett kiterjedni az árfolyamváltozás mértékére.

- [24] Felperes keresete nem megalapozott az alábbiak szerint:
A peres felek szerződésüket az 1959. évi IV. tv. - továbbiakban rPtk. - hatálya alatt kötötték, ezért annak rendelkezései vonatkoznak rá.
- [25] rPtk.205. § (1) A szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.
rPtk.523. § (1) Kölcsönszerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.
- [26] A felek szerződése tartalmazta az rPtk. 523. §-nak megfelelően a kölcsönszerződés lényeges tartalmi elemeit, hitelösszeget, kamatot, futamidőt, törlesztőrészleteket, így a felek között a kölcsönszerződés létrejött.
- [27] A bíróság ezután azt vizsgálta, hogy az aláírt egyedi kölcsönszerződés részévé vált-e az abban hivatkozott Üzletszabályzat.
rPtk. 205/B. § (1) Az általános szerződési feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta.
rPtk. 205/B. § (1) bekezdése az ÁSZF szerződés részévé válásához két konjunktív feltételt írt elő: a feltételek kidolgozója köteles a vele szerződő félnek lehetőséget biztosítani a feltételek megismerésére, és szükséges, hogy a feltételeket a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadja. Hangsúlyozza a Kúria: e rendelkezés szerint elegendő a feltételek „megismerhetősége” (pl. közzétett feltételek megjelenési helyének megjelölése), nem elvárás a feltételek átadása sem. [Kúria Pfv. 20.307/2019/6.számú döntés indokolása]
Az aláírt hitelszerződés szövegében szerepelt, hogy alperes elismeri, hogy az Üzletszabályzatot átvette, megismerte és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el. Ezzel szemben alperest terhelte a bizonyítás, hogy ez nem felelt meg a valóságnak. Az alperes személyesen előadta, hogy az Üzletszabályzatot és a szerződéssel kapcsolatos iratokat a hitelszerződés aláírása után 3 nappal később a gépkocsi átadásakor kapta meg és a szerződéskötést megelőzően az autókereskedő képviselője, az üzletszabályzat rendelkezéseiről semmilyen tájékoztatást nem adott. tanú 12 év elteltével már nem emlékezett arra, hogy alperesnek mit adott át a szerződéskötéskor.

- [28] Az alperes saját előadása szerint is megkapta a gépkocsi átvételekor az üzletszabályzatot, annak tartalmát így ténylegesen is megismerhette. Nem feltétel, hogy az a szerződéskötés előtt átadásra kerüljön. Alperes maga sem hivatkozott arra, hogy az Üzletszabályzatot a szerződéskötés előtt kérte volna, hogy azt megismerje, szerződéskötési szándékát az lényegében nem befolyásolta. A tisztességtelenség körében kerül majd értékelésre, hogy mit ismerhetett a szerződéskötéskor, milyen tájékoztatást kapott szóban az ügyintézőtől, illetve a szerződés egyedi részében és annak részévé vált üzletszabályzat rendelkezései alapján.
- [29] A bíróság vizsgálta alperes kifogása alapján azt is, hogy az Üzletszabályzat milyen viszonyban áll az egyedi szerződés rendelkezéseivel.
- [30] rPtk. 205/B. § (2) Külön tájékoztatni kell a másik felet arról az általános szerződési feltételről, amely a szokásos szerződési gyakorlattól, a szerződésre vonatkozó rendelkezésektől lényegesen vagy valamely korábban a felek között alkalmazott kikötéstől eltér. Ilyen feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha azt a másik fél - a külön, figyelemfelhívó tájékoztatást követően - kifejezetten elfogadta.
rPtk. 205/C. § Ha az általános szerződési feltétel és a szerződés más feltétele egymástól eltér, az utóbbi válik a szerződés részévé.
Alperes álláspontja szerint a szerződés 7. pontjában foglalt közlés, hogy a „tőketartozás nőhet a forint romlása esetén” új szokatlan elem, amivel kapcsolatban külön tájékoztatást kellett volna adni. Álláspontja szerint az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szabályok a szerződéses gyakorlattól és a kölcsönszerződés általános szabályaitól lényegesen eltértek, ezért csak akkor válhattak volna a felek jogviszonyának részévé, ha erre az adós figyelmét külön felhívták és az adós kifejezetten elfogadta. A bíróság álláspontja szerint ezek a rendelkezések nem tértek el az ebben az időben elterjedt devizaalapú szerződések szokásos szerződési feltételeitől, így nem kellett külön figyelemfelhívás ahhoz, hogy a szerződés részévé váljanak.
- [31] A külön figyelemfelhívó tájékoztatás akkor követelendő meg ahhoz, hogy az adott szerződéses rendelkezés a szerződés részévé váljon, ha az eltér az elterjedt gyakorlattól rPtk. 205/B. § (2) bekezdése azt szabályozza, amikor egy adott szolgáltatás vonatkozásában szerződések ugyanolyan, vagy nagyon hasonló általános szerződési feltételekkel jönnek létre. Ilyen esetekben önmagában az elterjedt általános szerződési feltétel alkalmazása nem igényel figyelemfelhívást. Külön tájékoztatást akkor szükséges előírni, megkövetelni, ha az egyik piaci szereplő jelentősen eltér az elterjedt gyakorlattól. A perbeli szerződéskötés időpontjában, 2008-ban a felperes által is választott devizaalapú hitelkonstrukció már általánosan elterjedt finanszírozási gyakorlat volt a magyar pénzügyi vállalkozások részéről, a felperes által vitatott egyes szerződési feltételek nem térnek el lényegesen a többi pénzügyi vállalkozás által ugyanebben az időszakban kínált devizaalapú kölcsönszerződésekben használtaktól. [BH 2018. 230. - Kúria Gfv. VII. 30.284/2017.)
- [32] Az sem állapítható meg, hogy az általános szerződési feltétel és az egyedi szerződés feltételei egymástól eltérő, ellentétes rendelkezéseket tartalmaztak. Az egyedi szerződésben csupán utaltak arra, hogy az ott nem részletezett kérdésekben az Üzletszabályzat rendelkezései irányadóak.
- [33] A bíróság - a deviza alapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekben felmerült egyes elvi kérdésekről szóló - 6/2013. Polgári jogegységi határozat alapján vizsgálta, hogy a megkötött

kölcsönszerződés devizaalapú kölcsönszerződésnek vagy forinthitelnek minősül.

- [34] Deviza alapú kölcsönszerződés esetén a szerződés lényeges tartalmi eleme, hogy tartalmazza a forintban nyújtott kölcsön elszámolása és nyilvántartása devizában történik, az adós devizában adósodik el bár a kölcsön folyósítására, a törlesztésre forintban kerül sor. A szerződésben rögzített irányadó árfolyam is azt bizonyítja, hogy az adós devizában adósodott el devizakamat mellett, bár a kölcsön folyósítására, a törlesztésre forintban került sor. Ez pedig - figyelemmel a 6/2013. PJE határozat 1. pontjában írtakra - azt jelenti, hogy devizaalapú hitel/kölcsön szerződés megkötésére került sor. A bíróságnak annak megállapításához, hogy devizaalapú hitel- kölcsönszerződés jött-e létre, nem kell, nem is lehet szerződésenként vizsgálnia, hogy volt-e a konkrét ügylet mögött deviza. [Kúria Gfv. VII. 30.284/2017. döntés]
- [35] A perbeni szerződés egyedi része tartalmazta, hogy változó kamatozású, CHF alapú. A hitelt csak forint összegben határozta meg, nem tartalmazott konkrét összegben megjelölt CHF/HUF bázis árfolyamot, csak körülírást adott, ami alapján azt ki lehet majd számolni. Tartalmazta, hogy „jelen szerződés tekintetében BB Nyrt. bázis árfolyama a BB Nyrt. számlakonverziós vételi árfolyam, a BB Nyrt. aktuális árfolyama a BB Nyrt. számlakonverziós eladási árfolyam.” A szerződés részét képező Üzletszabályzat 18.3.2. szövege definiálta, hogy a bázis árfolyam BB Rt. szerződésben meghatározott árfolyam típusának a hitelfolyósítás napját követő első napjának végén érvényben lévő árfolyama. Az Üzletszabályzat és a szerződés egyedi rendelkezései alapján megállapítható a forintban nyújtott hitel deviza ellenértéke. A szerződés 7. pontjában árfolyamkockázatra utaló tájékoztatás van. Mindezekre figyelemmel megállapítható, hogy a felek között devizaalapú kölcsönszerződés jött létre.
- [36] Az alperes arra is hivatkozott, hogy a perbeli kölcsönszerződés általános szerződési feltételnek minősül és annak egyedi megtárgyalására nem került sor.
rPtk.205/A. § (1) Általános szerződési feltételnek minősül az a szerződési feltétel, amelyet az egyik fél több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre meghatároz, és amelyet a felek egyedileg nem tárgyaltak meg.
(2) Az általános szerződési feltételt használó felet terheli annak bizonyítása, hogy a szerződési feltételt a felek egyedileg megtárgyalták. Ezt a szabályt kell megfelelően alkalmazni abban az esetben is, ha a felek között vitás, hogy a fogyasztói szerződésben a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott szerződési feltételt a felek egyedileg megtárgyalták-e.
(3) Az általános szerződési feltételnek minősítés szempontjából közömbös a szerződési feltételek terjedelme, formája, rögzítésének módja, és az a körülmény, hogy a feltételek a szerződési okiratba szerkesztve vagy attól elválasztva jelennek meg.
- [37] Vélelem szól amellett, hogy a fogyasztói szerződésben az egyoldalúan, előre meghatározott, illetve az általános szerződési feltételt a felek egyedileg nem tárgyalták meg. A fogyasztóval szerződő fél ezt a vélelmet csak akkor tudja sikeresen megdönteni, ha kétséget kizáróan bizonyítja: a szerződéskötést megelőzően biztosította annak lehetőségét, hogy az adott feltétel tartalmát a fogyasztó befolyásolhassa és a fogyasztó e lehetőséggel nem élve fogadta el a feltételt. Fogyasztói szerződésben az egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel, valamint az általános szerződési feltétel tisztességtelenségét a bíróság - a szerződés teljes feltételrendszerének a mérlegelése alapján - akkor állapíthatja meg, ha az a jóhiszeműség és tisztesség követelményének a sérelmével egyoldalúan és indokolatlanul a fogyasztó hátrányára bontja meg a szerződésből fakadó jogosultságok és kötelezettségek egyensúlyát.

[A Legfelsőbb Bíróság - A fogyasztói szerződés érvényességével kapcsolatos egyes kérdésekről – tárgyában hozott 2/2011. PK vélemény]

- [38] Nem tekinthető egyedileg megtárgyaltnak, ha a fogyasztó azzal kapcsolatos akaratát nem érvényesíthette, döntő módon annak tartalmát nem befolyásolhatta, a szerződéses szabadság elvéből adódóan választása kizárólag arra terjedt ki, hogy köt-e ilyen előre meghatározott tartalmú szerződést (e pénzügyi terméket választja-e) vagy sem. Ellenkező jogértelmezés ellentétes az egységes - a Kúria 2/2014 PJE határozatában is megnyilvánuló - bírói gyakorlattal, annak jogkövetkezménye az lenne, az érintett szerződési kikötés tisztességtelensége - hiszen a felek egyedileg megtárgyalták- még a világosság, érthetőség körében sem lenne vizsgálható. [Egri Törvényszék 1.Pf.20.043/2019/10.számú ítéletének indokolása]
- [39] Egy egyedileg meg nem tárgyalt szerződéses rendelkezés tartalmi valóságának vitatása a tisztességtelenség körében nem értékelhető [1959. évi IV. tv. 209. § (1) bek.]. [13] Valamely szerződési feltétel egyedi megtárgyaltságának vizsgálata annak megállapításához szükséges, hogy az adott feltétel általános szerződési feltételnek minősül-e [rPtk. 205/A. § (1) bekezdés]. Annak a körülménynek, hogy a perbeli szerződéses rendelkezés egyedileg megtárgyalt-e vagy sem, abból a szempontból volt jelentősége, hogy a kikötés tisztességtelensége egyáltalán vizsgálható-e: egyedileg megtárgyalt szerződéses kikötésnél ugyanis az rPtk. 209. § (1) bekezdésének alkalmazása nem lehetséges. [Kúria Gfv. VII. 30.063/2018. számú döntés indokolása]
- [40] A felperest terhelte a bizonyítás, hogy jogelődje az alperessel annak tartalmát egyedileg megtárgyalta. A felperes maga sem hivatkozott arra, hogy egyedileg megtárgyalták volna a szerződési feltételeket alperessel. tanú előadásából is az derült ki, hogy ő csak továbbította a hitelező felé alperes hitelkérelmét, aki csak arról dönthetett, hogy aláírja a szerződést ezekkel a feltételekkel vagy sem. A szerződéskötéshez a Bank biztosította az általa előre elkészített nyomtatványt, melynek feltételeit alperes és a hitelező képviselőjében eljáró autókereskedő sem módosíthatta, ezért az a Ptk. 205/A. § alapján általános szerződési feltételnek minősül.
- [41] Alperes hivatkozott a devizaalapúsággal kapcsolatos szerződéses kikötések tisztességtelenségére is, azon az alapon, hogy azok nem voltak világosak és érthetőek, az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás nem felelt meg az Európai Bíróság 93/13/EGK tanácsi irányelvéhez kapcsolódó döntéseiben kifejtett - magyar bíróságra kötelező - iránymutatásainak.
- [42] rPtk. 209. § (2) A feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel vagy más szerződésekkel való kapcsolatát.
rPtk. 209. § (4) Az általános szerződési feltétel és a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos vagy nem érthető.
rPtk. 209. § (5) A tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre, ha azok egyébként világosak és érthetőek.

rPtk. 209/A. § (1) Az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló tisztességtelen kikötést a sérelmet szenvedett fél megtámadhatja.

- [43] A peres felek szerződése - a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény - röviden rHpt. - 2.sz. melléklet III/5. pontja alapján fogyasztási kölcsönnek minősül, így a tisztességtelensége a rPtk. 209. § (4) bekezdés alapján vizsgálható.
- [44] A bíróság vizsgálta a szerződéskötés körülményeit, milyen tájékoztatást kapott ennek során alperes.
- [45] Alperes személyesen előadta, hogy az autókereskedőnél külön nem kérdezett rá arra, mit jelent ez a változó kamatozású CHF alapú hitel „inkább a kamat érdekelt, hogy milyen mértékű a kamat, milyen magas. Végül nagy nehezen hajlandó volt ezt a tájékoztatást megadni, mert egyébként minden kérdésre nagyon nehezen adott választ.” (24. sz. tjkv.)
- [46] Arra a kérdésre a hitelszerződés árfolyamkockázati tájékoztatását hogyan értelmezte a következőt nyilatkozta: „Egész más az ismeretünk most, ennyi év után, hogy tudjuk, hogy milyen következmények történtek, mint amire számíthattam a szerződéskötés során. Akkor senki nem volt tisztában, egyetlen fogyasztó sem, hogy ez az árfolyamkockázat pontosan a gyakorlatban mit jelenthet, milyen mértékig terjedhet ez a jelentős mértékű kockázat. Akkor még ez a deviza konstrukció az előző évi tapasztalatok szerint stabilnak tűnt és senki nem számolt, csak kis mértékű ingadozással. Ebből a tájékoztatásból nekem nem derült ki, hogy ez a kockázat ilyen mértékű lehet, hogy többszörösére növekszik a törlesztő részlet és hogy ez korlátlanul növekedhet. Az sem derült ki, hogy gyakorlatban ez be is következhet, amit már nem tudok majd fizetni. Egyébként az autókereskedő részéről a kockázat mértékére és hogy ez valóban be is következhet, még utalás sem hangzott el. Egyébként ez érthető is, hiszen ha erre korrekten felhívja a figyelmet, akkor valószínű, hogy egy autót se tudott volna eladni.” (24. sz. Tjkv. 5. oldal)
- [47] Arról, hogy milyen bázisdeviza árfolyamon folyósítottak nekem vagy milyen összegű devizában tartják nyilván a forintban nyújtott hitelt én arról semmilyen konkrét érdemi tájékoztatást nem kaptam. csak olyan tájékoztatást, ami ilyen körülírás formájában tartalmazza, hogy a folyósítás napján érvényes árfolyamot kell kikeresnem, de azt, hogy mikor volt a folyósítás pontos napja azt most a perben ismertem csak meg, amikor bíró felhívására közölte a felperes. Ez alapján ki sem tudtam számítani, hogy akkor nekem mennyi lenne a folyósítás napján érvényes bázisdeviza árfolyam. Devizával kapcsolatban semmilyen konkrét tájékoztatást én nem kaptam a szerződéskötés időpontjában ill, azt követően” (24. sz. Tjkv. 2. oldal)
- [48] Alperes előadását alátámasztotta a szerződéskötésnél jelenlévő házastársa tanú vallomása: „Az első alkalommal amikor ott voltam, akkor semmilyen papírt nem adott át a ügyintéző autókereskedő. Ő megbeszélte a férjemmel, hogy akkor ez a hitelkonstrukció lesz, nem is ajánlott semmi mást, csak ezt az egyet. Kitöltötte a Hitelkérelem nyomtatványt, aláíratta a férjemmel. Semmilyen tájékoztatást nem kaptunk arról, hogy ez a Forint hitel, amit igényeltünk, milyen deviza összegnek felel meg, vagy milyen deviza árfolyamon számolja a hitelező. Ehhez képest nem is tudtuk volna értékelni, hogy milyen deviza kockázatra számítsunk, hiszen azt sem tudtuk, hogy mennyi volt a deviza összeg, amiben kaptuk a hitelt. Arra számítottunk, hogy ezt majd teljesíteni tudjuk ilyen

feltételekkel. Nem is gondoltuk azt, hogy így megugorhat a törlesztő részlet, ill. hogy az árfolyam az ilyen mértékben változhat.”

- [49] A hitelszerződés 2. oldalán lévő árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatással kapcsolatban előadta: „Ebből számomra nem derül ki és a férjemnek sem, hogy itt konkrétan a gyakorlatban milyen mértékű változásra lehet majd számolni. Ebből nem következik számomra az, hogy itt akár többszörösére is nőhet a törlesztő részlet és gyakorlatilag korlátlanul soha vissza nem tudom majd fizetni a felvett hitelt. Ha ennek a veszélyére felhívják a figyelmet, akkor nyilván, alaposan átgondolom, hogy ilyen feltételekkel igénybe veszem-e. Nem mérhettem fel ez alapján, hogy milyen következményeket vállalok ténylegesen. A férjem ment a kocsit átvenni, én már őt nem kísértem el, csak akkor, amikor a első alkalommal tárgyaltak.”

(18. sz. Tjkv.)

- [50] tanú konkrétan már nem emlékezett milyen tájékoztatást adott a hitel kockázatával kapcsolatban alperesnek, arra tudott nyilatkozni, hogy saját maga hogyan értelmezte a szerződést és ebből kiindulva miről tájékoztathatta az ügyfeleit: Ez alapján én is úgy értelmeztem, mint akkoriban bárki, hogy lehet egy kicsit több, de lehet, hogy lefelé mozog majd az árfolyam és akkor jól jár az ügyfél, mert kevesebbet kell fizetnie, mint a várható Törlesztőrészlet értesítőben szereplő összeg. Arról tájékoztattuk, hogy mozog az árfolyam, de hogy az majd pontosan milyen mértékben változhat, azt akkor senki sem láthatta előre, így én sem. Ezért erre irányuló konkrét tájékoztatást nem is adhattam.

Bíró kérdésére, hogy az alperes honnan ismerhette meg, a konkrét bázisárfolyamot és azt milyen összegű devizában kapott hitelt tanú azt válaszolta: „Nem csak két papír keletkezett a szerződés során, nem csak a Hitelkérelem és a Hitelszerződés, amit most a bíró részemre átadott megtekintésre. A kalkulátorral készítettük azt az ajánlatot, amin rajta volt az is, hogy milyen Svájci Frank árfolyamon számoljuk ki így a hitelfeltételeket. Ezt is átadtuk az ügyfél részére. Azon rajta volt pontosan az árfolyam is, meg hogy milyen devizaösszegnek felel meg a Forint összegű hitel. Egyébként ezt előttem aláírta a és az Autókereskedő cég vezetője, én is és a kolléganőm is. Ezt az egy hitelkalkulációt készítettem a változó kamatozású CHF alapú, fix futamidejű hitelre, amit - az alperes kívánságait figyelembe véve - készítettem.”

- [51] Felperes indítványozta a tanú által hivatkozott aláírt hitelkalkuláció beszerzését az alperes szavahihetőségének vizsgálata érdekében. A bíróság ezt a bizonyítási indítványt szükségtelennek találta. A tanú ennyi év után már konkrétan nem emlékezett alperessel kötött szerződésre, arra sem, hogy ő vagy kolleganője készített hitelkalkulációt. Valószínű, hogy a Hitelszerződés aláírására gondolt, amely részletesen felsorolta a törlesztőrészleteket, semmi oka nem lett volna, hogy egy hitelkalkulációt aláírasson az ügyféllel. A felek jogviszonya szempontjából annak van jelentősége, amit az aláírt megállapodás tartalmaz.
- [52] Alperes nem hivatkozott arra, hogy a hitelszerződés szövegétől vagy az Üzletszabályzattól eltérő konkrét tájékoztatást kapott volna az ügyintézőtől, éppen a szóbeli tájékoztatást, figyelemfelhívást hiányolta a részéről. Ezért a szerződés és az Üzletszabályzat rendelkezéseit kell értelmezni, hogy az abban foglalt tájékoztatás világos érthető volt-e.

- [53] ÜSZ.18.3.1. A törlesztő részletek változása változó kamatozás esetén *Fix futamidejű* szerződések esetén az ügyleti kamatláb változását követően a Budapest Autó Szerződés hátralévő részére a törlesztőrészleteket arányosan változtatja és erről az ügyfelet tájékoztatja. *Változó futamidejű* szerződések esetén az ügyleti a kamatláb változását követően a Budapest Autó a szerződés futamidejét és az utolsó törlesztőrészlet nagyságát úgy módosíthatja, hogy a törlesztőrészletek összege – az utolsó kivételével – ne változzon és az utolsó törlesztőrészlet összege az induló törlesztőrészlet összegét ne haladja meg. Amennyiben kamatváltozások következtében a futamidő elérte a maximális futamidőt és az mindaddig a hátralévő törlesztőrészletek vélt eredményezi, ameddig a törlesztőrészletek összege az eredeti törlesztőrészlet összege alá csökken. A szerződés aktuális feltételeitől a havi fizetési értesítőben tájékoztatja a Budapest Autó az ügyfelet.
- [54] ÜSZ. 18.3.2. Devizaalapú szerződés., A Devizaalapú szerződések változó kamatozású szerződések. Az ügyfél fizetési kötelezettségei forintban teljesítendő. Devizaalapú szerződés esetén a törlesztőrészletekre a Budapest bank Rt. (a továbbiakban BB. Rt.) által a szerződés devizanemére meghirdetett árfolyamok módosulásának függvényében az alábbiak szerint meghatározott - árfolyamkülönbözet - a futamidő szerint utolsóként esedékessé váló törlesztőrészlet kivételével – kerül érvényesítésre.
- [55] Esedékes törlesztőrészlet összege x (aktuális árfolyam - bázis árfolyam)
bázis árfolyam
- [56] Bázisárfolyam: BB Rt. szerződésben meghatározott árfolyam típusának a hitelfolyósítás napját követő első napjának végén érvényben lévő árfolyama,
Az aktuális árfolyam: BB Rt. szerződésben meghatározott árfolyamtípusának a törlesztő részlet esedékessége napjának végén érvényben lévő árfolyam.
- [57] Árfolyamkülönbözet elszámolása: Fix futamidejű Devizaalapú Szerződések esetén az ügyfél által fizetendő árfolyam-különbözet a következő törlesztőrészlet esedékességével kerül kiterhelésre, az ügyfél számára jóváírandó árfolyam-különbözet a 21. szerinti sorrend figyelembevételével kerül elszámolásra.
- [58] Jelen szerződésnél nem készült külön tájékoztató az árfolyamkockázatról. A szerződés egyedi részének 7. pontja tartalmazta az alábbi tájékoztatást: Deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztő részletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nem csak az esedékes törlesztő részletek növekedését eredményezheti, de a teljes, hátralévő tőketartozást is növeli. Hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyam-különbözet egy összegben esedékessé válik. Az adós kijelenti, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának és vállalja ennek következményeit.
- [59] A szövegből nem derül ki a teljes hátralévő tőketartozás növekedése hogyan függ össze az árfolyamkockázattal. Az Üzletszabályzat 17.1. pontja, amely a Kamatok és díjakról rendelkezik tartalmaz csak egy utalást erre nézve, hogy növekedhet a tőketartozás. Az ÜSZ.18.3.1. csak arról ad tájékoztatást, hogy az ügyleti kamatláb változása alapján a hitelező hogyan változtathatja meg a törlesztőrészletek összegét és nem is utal az árfolyamváltozásra,

hogy az is hatással lehet a törlesztőrészek alakulására. Az ÜSZ.18.3.2. csak ahhoz ad útmutatást, hogy milyen adatok alapján és milyen képlet alapján lesz számszakilag kiszámolható az ügyfél fizetési kötelezettsége. Annak mértékéről és várható alakulásáról nem ad semmilyen tájékoztatást. Jelen szerződés esetén a konkrét bázisdeviza összeget, ami alapján az alperes ki tudta volna számolni tartozása összegét devizában csak jóval a szerződés megkötése után a 2013. július 12-i fizetési értesítőn tüntette fel a hitelező 143,79 CHF/HUF összegben. Azt, hogy mikor folyósította a hitelt pedig csak jelen perben bírói felhívásra közölte. A bázisárfolyam az ÜSZ. 18.3.2. alapján a folyósítás időpontjához kötődik, így alperes ennek ismerte nélkül ki se számolhatta annak összegét. Az egyedi szerződés 7. pontjában szerepel egyedül az a kifejezés, hogy „jelentős kockázat”, de nem derül ki annak konkrét tartalma. A deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot - a kedvezőbb kamatmérték ellenében - korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek a tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható. E rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó (a továbbiakban: fogyasztó) számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. [Kúria 2/2014.számú Polgári jogegységi határozata]

- [60] A perbeni szerződés fogyasztói szerződésnek minősül, ezért az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatásnak meg kellett volna felelnie a 93/13/EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdésében foglalt világos és érthető megfogalmazás követelményének is. Az irányelvben foglalt követelmény értelmezésére az Európai Unió Bírósága jogosult, ez az értelmezés az árfolyamkockázattal kapcsolatban a C-186. és a C-51/17. sz. alatti döntésekben jelent meg. A C-186. sz. alatti döntéssel egyezően a C-51. számú ítéletben is kimondta az Unió Bírósága, hogy a 93/13 irányelv 4. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az a követelmény, amely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, arra kötelezi a pénzügyi intézményeket, hogy elegendő tájékoztatást nyújtsanak a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy ez utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak. E tekintetben e követelmény magában foglalja, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetleg jelentős- gazdasági következményeit is. Az Európai Unió Bírósága C-26/13. számú, valamint C-51/17. szám alatt született ítélete értelmében nem kizárólag azt kellett értékelni a szerződési feltétel világossága és érthetősége szempontjából, hogy az érintett feltétel nyelvtani szempontból érthető- a fogyasztó számára, hanem azt is, hogy a szerződés átlátható jelleggel feltüntette-e az érintett feltételben meghatározó külföldi pénznem átváltási mechanizmusának konkrét működését.

A fenti követelményeknek a felek szerződése nem tett eleget. Az árfolyamváltozásból eredő kockázat konkrét lényegét, mibenlétét, fizetési kötelezettségre gyakorolt hatását, továbbá azt, hogy a kockázatviselésnek nincs felső határa, az általános szerződési feltétel több különböző helyen nem áttekinthető szerkezetben szereplő, számos esetben egyébként is homályos megfogalmazású szerződéses kikötés együttes értelmezése és egybevetése alapján az adós legfeljebb csak kikövetkeztetni tudta.

- [61] Nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből, vagy több különböző okiratban (pl.

ÁSZF, üzletszabályzat, hirdetmény) szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján. A tájékoztatás – összhangban az Európai Unió Bírósága vonatkozó iránymutatásaival – akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztő részlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. A tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nemcsak annak, hogy az árfolyam-változással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nem csak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztő részleteket. [Kúria Konzultációs Testülete 2019. április 10-ei ülésen hozott állásfoglalás]

- [62] A perbeli szerződésben foglalt tájékoztatás az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül sem adott világos és érthető tájékoztatást, ezért az rPtk. 209. §. (2) bekezdésére is figyelemmel a pénztartozás kirovó pénznemben történő szerződési kikötés tisztességtelen az rPtk. 209/A. § (4) bekezdés alapján. A főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses kikötés érvénytelenségére tekintettel a szerződés nem teljesíthető, ezért teljesen érvénytelen.
- [63] Az érvénytelenség általános jogkövetkezménye az, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, vagyis a felek által célzott joghatások nem érhetők el. Ez az a jogkövetkezmény, amelyet semmisség esetén a bíróságnak hivatalból kell alkalmaznia, illetve amelyre - ha törvény kivételt nem tesz - bárki határidő nélkül hivatkozhat. Megtámadhatóság esetén azonban ez az általános jogkövetkezmény is csak akkor alkalmazható, ha az arra jogosult a szerződést eredményesen megtámadta. Az érvénytelenség további jogkövetkezményeit (1959. évi IV. törvény 237. §) - mind semmisség, mind megtámadhatóság esetén - a bíróság csak a fél erre irányuló kérelme alapján, az elévülés, illetve elbirtoklás korlátai között alkalmazza. [LB. 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény - Az érvénytelenség jogkövetkezményeiről]
- A bíróság az érvénytelenség jogkövetkezményeiről erre irányuló kérelem hiányában nem dönthetett, kizárólag a kereset elutasításáról. Az devizaalapúságra vonatkozó kikötés érvénytelensége miatt csak a szerződés egyedi részében konkrétan felsorolt törlesztőrészletek összegére tarthatna igényt a felperes. A Hitelszerződésben felsorolt törlesztőrészletek összege 2.290.004.-Ft. Az elszámolást tartalmazó 2015. 03. 16-i levélhez tartozó „Hiteltörténeti kimutatás” szerint alperes ennél többet, 2.573.406.-Ft-ot teljesített.
- [64] Felperes pervesztes lett ezért a 2016. évi CXXX. tv. – továbbiakban Pp. – 83. § (1) bekezdés alapján kötelezte a pernyertes alperes perköltségének megtérítésére. Alperes perköltségként a 95.000.-Ft ügyvédi munkadíj és a két tárgyaláson való megjelenéssel felmerült 2x12.000.-Ft útiköltség megfizetését kérte.
- A bíróság a perköltséget kérelemmel egyezően állapította meg a 32/2003. (VIII.22.) IM r. 3. § alapján a pertárgy értékére és a végzett ügyvédi munkára figyelemmel.

Heves, 2021. január 25.

Bodnárné dr. Wajand Zsuzsanna s.k.
bíró